Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

ЎзР ОЎМТВ
Буйруқ № 892
"04" 10 2018 йил

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Ўзбекистон Миллий университети.
- Республика болалар ижтимоий мослашув маркази

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2019 йил «5» 07 даги N3 - сонли йиғилишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси худудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда таянч ОТМга тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	***5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)*** **бакалавриат таълим йўналишининг умумий тасnифи ....**	**4**
1.1.	Қўлланиш соҳаси....	4
1.2.	*5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи	5
2.	***5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)*** **таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар ....**	**7**
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар....	7
2.2.	*5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	7
3.	***5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)*** **бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ....**	**10**
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	11
3.2.	Малака амалиётига қўйиладиган талаблар....	13
3.3.	*5520100 –Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми....	14

1. *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи

5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга "бакалавр" малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака(даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	**Малака (даража)**	**Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати**
Бакалавриатнинг ўқув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;
- таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;
- ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);
- битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;
- олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;
- таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) таълим йўналиши соғлиқни сақлаш соҳаси тизимларини, молия ва иқтисодиёт соҳаси тизимларини, таълим соҳаси тизимларини, давлат ва жамият бошқаруви соҳаси тизимларини ҳамда ижтимоий таъминот соҳаси тизимларини мажмуини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бакалаврларининг касбий фаолияти объектлари – соғлиқни сақлаш тизимлари, таълим тизими, ўзини ўзи бошқариш органлари, оилалар ва болалар манфаатларини ҳимояловчи ташкилотлар, меҳнат ва аҳоли бандлигини таъминлаш тизимлари, ижтимоий таъминот тизимлари, пенсия таъминоти тизимлари, ижтимоий ҳизмат кўрсатувчи давлат ва нодавлат ташкилотлари тизимлари, ижтимоий суғурта тизимлари, ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва ҳайрия жамғармалар тизимлари, оила ва болаларни ижтимоий муҳофазалаш тизимлари, вояга етмаганлар билан ишлаш тизимлари, кексаларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатувчи муассасалар, ногиронларни реабилитация қилиш ва протезлаш миллий маркази, психокоррекцион ёрдам кўрсатиш марказлари, оилалар ва болалар муаммоларини илмий-тадқиқ этиш институтлари, мактабгача таълим муассасалари, ўрта таълим мактаблари ва касб-ҳунар колледж, Ёшлар Иттифоқи ташкилоти, геронтология институтлари, бўш вақт ўтказиш ва инқироз марказлари ҳисобланади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

***5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:**

–оилалар ва болалар билан ижтимоий ишнинг назарий асосларини амалиётда тадбиқ этиш;

– оилалар ва болалар ижтимоий манфаатларини муҳофазаловчи давлат ва нодавлат ташкилотлари, хайрия жамғармаларида профессионал мутахассис сифатида ишлаш;

–ота-она қарамоғисиз қолган болалар институционал муассасаларида ижтимоий иш ходими сифатида фаолият юритиш;

–вояга етмаганлар билан ишлашнинг барча тизимларида фаолият юритиш;

–болалар махсус мактаб-интернатларида ишлаш;

–ўзини ўзи бошқариш органларида кам таъминланган кўп фарзандли оилаларга ижтимоий кўмаклашиш тизимида фаолият юритиш;

– ижтимоий муҳтож оилалар ва болаларга соҳалараро ёрдамни ташкил этиш;

– оилалар ва болалар соғлиғини сақлаш тизимида ишлаш;

– ижтимоий суғурта тизимида фаолият юритиш;

– оилалар ва болалар ижтимоий муаммоларини илмий-тадқиқ этиш институтларида илмий фаолият юритиш;

– оилалар ва болалар билан ижтимоий иш олиб боришда дастурий таъминот, ахборот-коммуникация технологияларини жорий қилиш;

– Ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар ва ёшлар билан профилактик тадбирларда иштирок этиш;

– девиант ҳулқли, пенитенциар муассасаларда болалар қайта ижтимоийлашуви ва мослашувини ташкил этишда кўмаклашиш;

– алоҳида эҳтиёжли болаларга социотерапевтик, психокоррекцион, тиббий-реабилитацион кўмаклашиш марказларида фаолият юритиш;

– болалар ва ёшлар билан ишлаш тизими менежментида ташкилий бошқарув ишларини ташкил этиш;

– болалар ва ёшлар муаммоларини илмий-тадқиқ этиш институтларида илмий фаолият юритиш;

– уруш ва меҳнат фахрийлари пансионатларида ишлаш;

–пенсия жамғармаси туман (шаҳар) бўлимларида иш юритиш;

– ўзини ўзи бошқариш органларида кексалар билан боғлиқ бўлган барча фаолият турлари бўйича ишлаш;

– кексаларнинг турмуш даражаси ва сифатини янада яхшилаш, уларга ижтимоий хизмат кўрсатиш соҳасида кўнгиллилар (волонтерлик) фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантиришда фаол иштирок этиш;

– кексаларга ғамхўрлик қилиш, уларга доимий потронаж ва уй ёрдамини ташкил қилишда иштирок этиш;

– боқувчисини йўқотган, ёлғиз кексалар уйларига борилганда уларнинг дори-дармонидан хабар олиш, уйларини тозалаш ва бошқа маиший хизмат кўрсатишда мутахассис, ходимларни жалб этишда иштирок этиш (имкони борича);

– бемор-ногиронларни ижтимоий текширишлардан (интервью, сўров ва социал эксперементлар ва ҳ.к.з.) ўтказиш;

– ногиронлар билан зарур бўлган ижтимоий муносабат ва мулоқотни ўрнатиш;

– мослаштирилган услубий-амалий текширувни аниқлаб олиш (якка тартибда ёки гуруҳ тарзида суҳбат, сўров, ижтимоий маълумотларни тўплаш, интервьюларни ижтимоий таҳлил қилиш, социал эксперемент амалиётларини ўтказиш);

– ногиронлар оиласи ва ногиронлар иштирокидаги тиббий-ижтимоий жараёнлар ҳолатларини ўрганиш, ўзаро муносабатларни текширишга йўналтирилган жараёнларни тадқиқ этиш, асосий тиббий-ижтимоий статистик услубиётларни ўзлаштириш;

– ногиронлар билан ишлашда асосий ва қулай бўлган ижтимоий усуллардан фойдаланиш;

– тиббий-ижтимоий статистик маълумотларни йиғиш, қайта ишлаш, мониторинг олиб бориш, натижаларни умумлаштириш, чуқур таҳлил қилиш, хулосалаш, натижалар бўйича таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқиш ҳамда бу борадаги малакасини ошириш;

– Республика оила маркази ва марказларида оилалар билан ишлаш ва улар билан ишлашда ижтимоий иш усуллари орқали уларни баҳолаш;

– ногиронларни касбий малакаларини оширишдаги ўқиш ёки меҳнатнинг бирон-бир тури билан шуғулланишига уларни йўналтириш ишларини юритиш.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.3. *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- *илмий-тадқиқот фаолият;*
- *маънавий-маърифий фаолият;*
- *ташкилий-бошқарув фаолият;*
- *лойиҳавий;.*
- *амалий фаолият(оила марказларида ва маҳалларда)*;
- *турли хизматлар кўрсатиш ва шу кабиларни ўз ичига олади.*

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5А520101 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан);

5А520102 – Ёшлар билан ишлашни ташкил этиш магистратура мутахассисликлари бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва табиий илмий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

–табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўзининг касбий фаолиятида фойдалана билиши;

–инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга, атроф-муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ва маънавий мезонларни билиши, касбий фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

–ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ёрдамга муҳтож аҳоли қатламлари билан ишлаш, ўз касбий фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

–тегишли бакалавриат йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

–янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва амалиётда қўллаш, меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

– хорижий тиллардан бирини сўзлашув даражасида эгаллаган бўлиши;

–соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

• таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

• тегишли бакалавриат йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

• кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Илмий-тадқиқот фаолиятда:

–касбий фаолиятда ижтимоий иш соҳасида иш юритиш тизимларида замонавий методларини қўллаш;

–истиқболлий илмий-тадқиқот муаммоларини ажрата олиш;

–тадқиқотнинг назарий-методологик базасини ишлаб чиқиш;

–тадқиқотнинг режа ва дастурини тузиш;

–маълумотларни интерпретация, таҳлил қилиш, қайта ишлаш ва жамлаш методларини қўллаш ҳамда олинаётган эмпирик маълумотлар ҳақида тасаввур қилиш;

–интернет ва кутубхона-маълумотларидан фойдаланган ҳолда илмий ва амалий маълумотлар қидирувини амалга ошириш,

–интернет тармоғида янги илмий, ижтимоий соҳа ютуқлари ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

–илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш жамоаси таркибида (тайёрланганлик профилига мос равишда) касбий фаолият масалаларини ечиш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим***.

Маънавий-маърифий фаолиятда:

– инсонийлик, меҳр-мурувват ва ҳайрия масалаларида аҳоли ўртасида маънавий-маърифий ишлар ўтказиш;

– кексалар ва ногиронларнинг ижтимоий-ҳуқуқий ҳимояси масаласида тушунтириш ишларини олиб бориш;

– Ёшлар иттифоқи ташкилоти ва маҳаллаларда маънавий-маърифий масалалар бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш;

–Ўзбекистон ва жаҳон тарихига оид манбалардан илмий, маънавий-маърифий соҳада фойдаланишни ташкиллаштириш;

–умуминсоний қадриятлар – инсонийлик, ижтимоий адолат, шахс шаъни ва ғурурини хурмат қилиш, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни ижтимоий ишнинг профессионал-этик асос сифатида очиб бериш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим***.

Ташкилий-бошқарув фаолиятда:

– ижтимоий ҳизмат ва ижтимоий ҳимоя дастурларини мустақил режалаштириш;

– ижтимоий ҳизмат ва ижтимоий ҳимоя дастурларини амалга оширишда кераклий ресурсларни қидириш;

– ижтимоий ҳимоя ва ижтимоий ҳизмат кўрсатувчи ходим, мутахассис ва ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва ташкиллаштириш;

– ижтимоий иш ҳизматини ташкиллаштириш;

– ижтимоий ҳимоя ва ижтимоий ҳизмат кўрсатувчи ходим, мутахассис ва ташкилотлар фаолиятини назорат, мониторинг ва баҳолашни амалга ошириш;

– фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;

– ижтимоий ишнинг бошқарув тизимида ахборот технологияларни қўллаш;

– ижтимоий соҳага эффектив ҳалқаро тажрибани жорий қилиш;

– оилалар ва болаларнинг атроф-муҳитини, меҳнат хавфсизлигини ва ҳаётфаолиятини ҳимоя қилиш бўйича тадбирларни ташкиллаштириш;

– ўзини ўзи бошқариш органларида кексалар билан боғлиқ бўлган барча фаолият турлари бўйича ишлаш;

– кексаларнинг турмуш даражаси ва сифатини янада яхшилаш, уларга ижтимоий хизмат кўрсатиш соҳасида кўнгиллилар (волонтерлик) фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантиришда фаол иштирок этиш;

– Республика ва худудлар кесимида ногиронликни ўзига хос кечиши, ривожланиши ва келгусидаги ҳолати, натижалари ва муаммолари, уларни олдини олиш ёки мавжуд кўникмаларни бартараф этишга доир таклиф, тавсияларини бериш;

– ногиронлик ва ногиронлар ҳаётига оид аниқ назарий-илмий хулосаларга асосланиб, жамият тараққиётининг келажаги, жумладан ногиронларни жамиятга уйғунлашуви, тенг ҳуқуқ ва имкониятларга эга бўлишини таъминланиши, дискриминацияга чек қўйилишини келгусида тўлиқ амалга оширилиши ҳақида ва уни режали равишда ривожлантириш истиқболларини белгилаб бериш;

– ногиронлик ва ногиронлар тиббий-ижтимоий реабилитацияси, аҳолининг эҳтиёжманд қатламларига ижтимоий хизмат кўрсатишга доир Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари ва қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни мунтазам ўрганиш ва ижросини таъминлаш борасида фаолият юритиш;

– ўз мутахассислиги бўйича режали равишда малакасини ошириш чора-тадбирларини кўриш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим.***

Лойиҳавий фаолиятда:

–жорий ва даврий кўрсаткичлар нисбати таҳлили ва зарур ресурсларни ҳисобга олган ҳолда уни оптималлаштириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш, лойиҳавий фаолиятнинг мониторинги учун маълумотлар базасини яратиш;

–тадқиқот, аналитик ва консалтинг лойиҳа фаолиятини амалга ошириш учун методик инструментарийлар, меъёрий ҳужжатлар, информацион маълумотлар ишлаб чиқишда қатнашиш;

–ижтимоий кўрсаткичлар, жараён ва муносабатларни диагностика қилиш, баҳолаш, такомиллаштириш бўйича тадқиқотлар ташкил этиш ва ўтказишда иштирок этиш;

–жамоатчилик фикрини ўрганиш бўйича лойиҳалар ишлаб чиқиш, уларни амалга ошириш, тадқиқот натижаларини тарқатишда иштирок этиш;

–турли мақсадли аудиториялар учун маркетинг тадқиқотларни илмий-методик, техник ва информацион жиҳатдан таъминлаш, маркетинг хизматлар учун тавсиялар ишлаб чиқишда иштирок этиш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим.***

Амалий фаолиятда:

– оила марказлари ва маҳаллаларда малакавий амалиётни амалга ошириш;

– оилалар ва болалар ҳаётий вазиятларини баҳолаш;

– ижтимоий ёрдам ва ижтимоий хизмат кўрсатишнинг индивидуал дастурларини ишлаб чиқиш;

– оилалар ва болаларга ижтимоий маслаҳат ва ижтимоий кўмак кўрсатиш;

– оилалар ва болаларга ижтимоий хизмат кўрсатувчи ва ижтимоий ҳимояни тартибга солувчи меъёрий-ҳуқуқий хужжатлардан фойдаланиш;

– ижтимоий ҳимоя ва ижтимоий ҳизмат масалалари бўйича маслаҳатлар бериш, шунга мос ташкилотларга йўналтириш;

– мажбурият юклатилган назоратни амалга оширувчи қарамоғ ўрнатилган оилалар ва болаларга соғлиғи туфайли ёрдам кўрсатиш;

– оилалар ва болаларга техник-реабилитацив, протез-ортопедик воситаларни олишда ёрдам кўрсатиш;

– оилалар ва болаларга бепул дори воситаларни олишда ёрдам кўрсатиш;

– оилалар ва болаларга бепул асосий озиқ овқат ва зарурий бирламчи гигиена воситаларини олишда ёрдам бериш;

– амалий фаолиятда ижтимоий ишнинг замонавий методларидан фойдаланиш;

– амалий фаолиятга замонавий технологияларни жорий қилиш;

– амалий ижтимоий иш тахлилида замонавий информацион технологияларни қўллаш;

– фаолиятнинг профессионал ижтимоий-иқтисодий масалаларини замонавий етакчи илм ва техника асосида ечиш;

– меҳнат фаолияти хавфсизлигини таъминлаш, инсон саломатлиги ва ишга лайоқадлиларни қўллаб қувватлаш методларидан фойдаланиш;

–аҳолининг турли қатламларига ижтимоий хизмат кўрсатишни ташкил қилиш;

– кексаларга ғамхўрлик қилиш, уларга доимий потронаж ва уй ёрдамини ташкил қилишда иштирок этиш;

– кексаларнинг турмуш даражаси ва сифатини янада яхшилаш, уларга ижтимоий хизмат кўрсатиш соҳасида кўнгиллилар (волонтерлик) фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш;

– боқувчисини йўқотган, ёлғиз кексалар уйларига борилганда уларнинг дори-дармонидан хабар олиш, уйларини тозалаш ва бошқа маиший хизмат кўрсатишда мутахассис, ходимларни жалб этишда иштирок этиш;

–ногиронларнинг ижтимоий ва тиббий масалаларга доир ҳаётини барча жараёнларига таалуқли борлиқни, муаммоларини илмий жиҳатдан таҳлил қилиш, ёзма статистика манбаларини тадқиқ қилиш, солиштириш, текшириш оқибатида ижтимоий тараққиёти, унинг объектларини, инстьитутларини социологик методология ва илмий текшириш усуллари ёрдамида ўрганиш;

–марказ жамоаси ва ногиронлар ҳақида дастлабки маълумотлар уларнинг эҳтиёжлари, ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, ижтимоий муҳитдаги ориентациялари қиймати ҳақида, мотивлар, реал фактлар, феъел атвор ва моҳиятга таалуқли фактлар, ижтимоий фикрлар ва маълумотлар тўплаш, умумлаштириш, таҳлил қилиш натижалари бўйича ҳақиқий тиббий-ижтимоий хулосалар чиқариш;

–аҳоли ўртасида, соғлом одамлар ва ногиронлар ўртасидаги ўзаро тенглик асосидаги муқобил муносабатларни оптимал равишда шакллантириш бўйича тарғибот ишларини (маърузалар, давра суҳбатлари ва учрашувларни ташкиллаштириш, меҳнат ва таълим муассасалари, ногиронлар билан шуғулланувчи давлат ва нодавлат нотижорат ташкилотларда бўлиш, илмий-амалий анжуманларда қатнашиш, оммавий-ахборот воситалари ва матбуот саҳифаларида чиқишлар қилиш, илмий-оммабоп материалларни чоп этиш ва ҳ.к.з) бажариш;

ижтимоий соҳага ривожланган мамлакатларда қўлга киритилган ютуқларни босқичма-босқич қўллаш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим***.

Турли хизматлар кўрсатиш фаолиятида:

– пуллик таълим хизматларини ташкил этиш ва амалга ошириш;

– Ижтимоий иш соҳаси мутахассисликлари бўйича мавжуд ҳолатнинг таҳлилий шарҳини ишлаб чиқиш;

–муассаса, ташкилотларда ва корхоналарда социологик хизматни ташкил этиш ва уни амалга ошириш;

–ижтимоий хизмат кўрсатиш бўйича лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;

–ижтимоий иш соҳасига тегишли магистр тайёрлаш ихтисослигига мос бўлган илмий лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гуруҳларида иштирокчи сифатида қатнашиш; ихтисосликка мос мавзу бўйича консалтинг хизматларини кўрсатиш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим***.

3. *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда, ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг қуйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

гуманитар ва табиий-илмий;

математик ва табиий-илмий;

умумкасбий;

ихтисослик;

қўшимча.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки бўйича:

Гуманитар фанлар бўйича:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва табиий-илмий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Табиий-илмий фанлар бўйича:

умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инобатга олган ҳолда билишнинг математик усуллари, мураккаб иқтисодий тизимлар ва жараёнларни моделлаштириш тамойиллари, информатика ҳамда ахборот тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усулларининг жамиятдаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириши;

табиий фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги; замонавий табиий ҳодисаларни тадқиқ этиш концепцияси; табиатдан оқилона фойдаланиш ва инсон фаолиятининг экологик тамойиллари; табиатга путур етказмайдиган технологиялар яратиш истиқболлари ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши;

таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши;

эҳтимоллар назариясининг математик асослари ҳақида тасаввурини шакллантириш лозим.

Умумкасбий фанлар блоки бўйича:

Ижтимоий иш ва ижтимоий таъминотнинг истиқболларини кўра олиш, ижтимоий таъминот ҳақида билиш, ижтимоий таъминот тушунчаси ва унинг ижтимоий иш билан алоқадорлиги ҳақида билиш, ижтимоий иш муаммолари: генетика ва ирсият, маданий фарқлар, атрофидаги муҳит, ижтимоийялашув жараёнларини таҳлил қилиш;

Асосий тушунчалар, мақсади, ижтимоий иш тамойиллари, профессионал касбий таълим мазмунини билиш, ижтимоий муаммоларни ечиш ва огоҳлантиришга қаратилган ижтимоий ишни ижтимоий ҳаёт феномени сифатида тушуниш, ижтимоий иш йўналишлари, даражалари ва шаклларини билиш, ижтимоий иш ходимлари мижозлари билан ўзаро муносабатга кириша олиш этикасини билиш, ижтимоий иш мутахассисининг профессионал фаолиятини билиш, ижтимоий ишнинг замонавий концепциялари ва моделларини билиш, стигматизацияни олдини олиш ва ижтимоий фикрни шакллантириш;

Ижтимоий ишни назария ва амалиёт сифатида пайдо бўлиш тенденцияси ва асосий даврларини билиш, ижтимоий ишнинг асосий тарихий концепциялари, тарихий саналар, фактлар ва воқеаларни билиш, casework – психодинамик назариянинг асосий андозасини қўлаш, ижтимоий ишнинг мажмуавий йўналтирилган моделлар хусусиятларини билиш, функционал, радикал-тузилмавий, радикал-гуманитар ва интерпретатив социологик парадигмалар йўналишидаги ижтимоий иш концепцияларини билиш;

Ўзбекистонда ва чет мамлакатларда ижтимоий ишнинг асосий ривожланиш тенденциялари, ижтимоий ишнинг даражалари: шахсий, гуруҳий, жамоавий, ижтимоий ишнинг назарий парадигмалари, ижтимоий ишнинг турли хил методлари, назарий тамойиллари, объекти, предмети ва категориялари, унинг мажмуавий-интегратив

тавфсифини билиш, ижтимоий сиёсатнинг объекти ва субъектини, Ўзбекистонда замонавий ижтимоий сиёсатнинг асосий вазифалари, шаҳар ва қишлоқ муаммоларини ҳал этишда ижтимоий сиёсий жараёнларни тадбиқ этиш;

Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш органлари жамиятни турли ижтимоий гуруҳларини қўллаб қувватлашини билиши, Ўзбекистон Республикасининг ижтимоий давлат дастурларини, ижтимоий иш ва ижтимоий сиёсатининг ўзаро алоқадорлигини аниқлай олиши, ижтимоий ишнинг мухим профессионал қадриятлари, уларнинг моҳияти ва типологияси, мижозлар олдидаги аҳлоқий мажбуриятлар: маданий лаёқатлилик ва ижтимоий фарқлаш, манфаатлар низоси ва сир сақлай олиш, ҳужжатларни расмийлаштириш, ишни тўхтатиш каби фаолиятлардан фойдалана олиш;

Турли ёш, моддий мақом, маданият, жинсдаги ва бошқалар билан ишлашда аҳлоқий қадрият ва принципларга эга бўлиш, ижтимоий ишнинг деонтологик масалаларини аниқлаш, инсон ҳаётфаолиятининг турли томонлари, аҳолининг турли гурухлари билан ишлашнинг махсус методларини қўллаш, жамиятдаги ҳар бир шахснинг ижтимоий, молиявий, тиббий саломатлиги ва ҳордиқ чиқариш муаммолари билан ишлаш, доимий ичимлик сувига эга бўлмаслик, тўйиб овқатланмаслик, яшаш жойи шароитларининг ёмонлиги, яшаш жойида зарурий шарт-шароитлар яратилмаганлиги билан боғлиқ инсонлар билан ишлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини суд орқали ҳимоя қилиш, ижтимоий ишда ҳуқуқий меъриий хужжатлардан фойдаланишни билиш, ёрдамга муҳтож фуқаролар қизиқишларини ҳимоя қилиш ташкилотларининг асосий ҳуқуқий фаолияти ҳақида билиш, меҳнат ҳуқуқини амалга ошириш кафолатлари, бандлик марказлари органлари фаолиятида қўллаш,Ўзбекистон аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимининг ҳуқуқий-институционал асослари ва уни манзиллилигини кучайтириш йўналишлари, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш тизимини манзиллилигини кучайтиришда маҳаллий ўзини-ўзи бошқариш органларининг тутган ўрнини ортиб бориши, меҳнат бозорининг функциялашув жиҳатлари ва унинг тенденциялари ҳақида тасаввур шакллантириши;

Ижтимоий реабилитация шакллари, ижтимоий терапия, ижтимоий диагностика қилиш, жамият ва унинг структурасини ўрганишга қаратилган асосий назарий концепциялар ва ёндашувларни билиш, ижтимоий жараёнлар ва ижтимоий жамоалар, ижтимоий хулқ-атворни бошқариш шакллари ва асосий қонуниятларини билиш, социал коммуникациянинг тушунчалари ва функцияларини билиш, ижтимоий ишнинг назария ва амалиётида касбий компетентликни кўрсата олиш, ижтимоий ишнинг асосий технологияларини қўллаш: ижтимоий назорат, ижтимоий профилактика, ижтимоий терапия, ижтимоий реабилитация, ижтимоий ҳимоя ва ёрдам, ижтимоий суғурта ва воситачилик, ижтимоий ғамхўрлик, оилалар ва болаларга ижтимоий ҳимоя қилиш ва хизмат кўрсатиш муассасаларини хужжатлаштиришни билиш, назарий, амалий ва лаборатория машғулотларининг хусусиятларини, махсус фанларни ўқитиш мақсадини белгилашни, машғулот мақсади ва вазифалари асосида таълим усулларини танлаш, таълим жараёни натижаларини баҳолаш ***қобилиятларига эга бўлиши керак.***

Ихтисослик фанлар блоки бўйича:

тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва ўқувларини шакллантириши;

аҳолини кексайиш жараёни, оилаларга жамиятда яратилган шароитлар ва уларга бўлган муносабатлар, аёлларнинг ёлғизлик муаммолари, болаларнинг ижтимоий адаптация хусусиятлари, ногиронларни тиббий-ижтимоий экспертизадан ўтказиш, ногиронлик ижтимоий муаммоси, замонавий жамиятларда аҳолининг ногиронлик динамикаси, БМТнинг ногиронларга қаратилган бутунжаҳон ҳаракат дастури, ёлғиз касалманд инсонларга ижтимоий ёрдам кўрсатиш, менежмент технологиясини қўллаш ҳақида тасаввур пайдо қилиши;

ижтимоий иш соҳаси ходимларининг лавозим мажбуриятлари ва функциялари қўллаш, турли ижтимоий ҳимоя муассасаларига раҳбарлик қилиш, ижтимоий иш

менежментининг назарий-методологик асослари, ижтимоий ишни ижтимоий бошқариш тизимининг шаклланиш ва ривожланиш хусусиятлари, ижтимоий иш менежментининг мақсади ва вазифалари, ижтимоий иш менежментининг асосий тушунча ва қонуниятлари, ижтимоий иш менежментида прогнозлаш, лойиҳалаш усуллари, ижтимоий хизмат марказлари ва институционал муассасалар бошқарув тизими хусусиятлари, аҳоли турли қатламлари билан ижтимоий ишни ташкил этиш ва мувофиқлаштириш муаммолари, ижтимоий менежменти асосларини ташкил этувчи илмий билимларни, ижтимоий ишда кейс-менежментнинг мазмун-моҳиятини, ижтимоий иш менежменти тизимини такомиллаштириш ва ривожлантириш, гуруҳлар билан ижтимоий иш олиб бориш технологияси ҳақида тасаввур пайдо қилиши;

гуруҳий методлар моҳияти, ижтимоий ишчининг гуруҳ билан даврий ишлашдаги вазифалари, ижтимоий ва жисмоний имкониятлари чекланган инсонларнинг бирлашмалари, полиатив ёрдам кўрсатиш, ижтимоий ишнинг асосий мижозлари таркиби, муаммони баҳолаш (диагностика қилиш) методикаси, маълумот тўплаш усуллари ва масканлари, мижоз билан ишлашда генограммадан фойдаланиш, ижтимоий ишда маслаҳат бериш хусусиятлари, мижоз билан ишлашни режалаштириш жараённи ташкил этишни билиши, асосий тамойиллари талабанинг муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлиши;

ижтимоий иш соҳасида таҳлил усуллари, ижтимоий иш технологияларини яхши билиш, турли аҳоли қатламлари билан ишлаш усулларнидан фойдалана билиш, амалий фаолиятда юзага келадиган камчиликлар ва хатоликларни бартараф этиш;

Қўшимча фанлар блоки бўйича:

таълим йўналиши талабаларнинг умумкасбий ва ихтисослик фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

меҳнат бозорида рақобатбардошликни таъминлаши ҳамда таълим хизматлари соҳалари ривожини жадаллаштириши;

таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалавриат таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиши;

касбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, касбий нуктаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

Курс иши мавзулари бўйича:

Курс иши факультет кенгаши қарори билан белгиланган фанлар доирасида ишчи ўқув режасида кўрсатилади. Курс ишлари белгиланган фанлардан олинган билимларни бойитишга хизмат қилиши керак.

3.2. Малака амалиётига қўйиладиган талаблар:

Амалиётлар бакалавриат таълим дастурининг мажбурий қисми ҳисобланади. Амалиётлар танишув, ва малакавий амалиётда иштирок этиш шаклида бўлиб, талабаларнинг касбий-амалий тайёргарлигига бевосита йўналтирилган бўлади. Бакалаврлар тайёрлашнинг таълим дастури – ўқув-танишув, малакавий ва битирув олди амалиётларидан ташкил этилди.

Ўқув-танишув амалиёти ўтказилганда – талабалар социология таълим соҳасига мос муассаса ва ташкилотлар билан умумий тарзда танишадилар. Амалиёт натижаси ва ҳисоботи баҳолаш мезонлари асосида баҳоланади. Касбий таълим йўналишларида талабалар умумий ўрта, ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасалари билан ҳам танишадилар.

Малакавий амалиёт мутахассислик фанларидан ўтказилиб, талабаларни бевосита мустақил ишлашга тайёрлайди. Ўзлаштирган назарий билимларини чуқурлаштиради ва мустаҳкамлайди.

Битирув малакавий иши олди амалиёти – битирув малакавий ишни тайёрлаш учун маълумот тўплаш ва тизимлаштиришга мўлжалланган. Бунда битирувчилар ҳозирги замон фанининг долзарб масалалари бўйича Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва бошқа илмий ташкилотларда, кутубхоналарда ўзлаштирган назарий билимларини чуқурлаштириш ва мустаҳкамлаш орқали битирув малакавий ишини бажариш учун материаллар тўплайди ҳамда соҳа бўйича етакчи олим ва мутахассислар билан мулоқотларда илмий маслаҳатлар олади.

Битирув малакавий ишига қўйиладиган малакавий талаблар – талабаларнинг битирув малакавий иши мавзуси ОТМ буйруғи билан расмийлаштирилади.

Битирув малакавий иш мавзулари соҳанинг ривожланиш истиқболи ва фан, таълим, техника, технология, иқтисодиётдаги замонавий ютуқлар ҳамда кадрлар буюртмачиларининг талабларини ҳисобга олган ҳолда олий таълим муассасасининг бакалаврлар тайёрловчи кафедраси томонидан белгиланади.

Битирув малакавий иш мавзулари назарий (реферaтив) ёки илмий-тадқиқот йўналишида бўлиши ҳам мумкин.

Битирув малакавий иш топшириғи, одатда талабаларга учинчи курс тугатганидан кейин берилади. Битирув малакавий иш умумкасбий ва ихтисослик фанларини ўзлаштирганлик даражаси бўйича тўртинчи курсда, шунингдек унинг бажарилиши учун ушбу стандарт томонидан белгиланган вақт давомида бажарилади.

Битирув малакавий ишининг мазмуни, ҳажми ва тузилмасига бўлган талаблар битирувчиларнинг якуний давлат аттестацияси ўтказиш ҳақидаги Низом асосида белгиланади.

3.3. *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 30 соат қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

Назарий ва амалий таълим	- 57 %;
аттестация	- 11 %;
таътил	- 16 %;
малака амалиёти	- 13 %;
битирув малакавий иши	- 3 %.

Назарий таълим ҳажми фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар	- 25 %;
умумкасбий фанлар	- 49 %;
ихтисослик фанлар	- 20 %;
қўшимча фанлар	- 6 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7. Гурух Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

ижтимоий иш тарихи, ижтимоий ишчи, ижтимоий иш назарияси, ижтимоий иш этикаси, ижтимоий сиёсат, ижтимоий иш йўналиши, ижтимоий ишчининг функцияси ва роли, ижтимоий иш методлари, ижтимоий психология, ижтимоий диагностика, ижтимоий инфраструктура, ижтимоий терапия, ижтимоий геронтология, шахсларо конфликт, оилавий конфлик, ижтимоий мослашув, соғлом турмуш тарзи, ижтимоий ишнинг ҳуқуқий асослари, ҳуқуқий кафолат, ижтимоий иш менежменти, ижтимоий сиёсат муаммолари, ижтимоий бошқарув, ногиронлиги бор болаларни кузатиб қўйиш, васийлик ва ҳомийлик, маҳалла функциялари, инклюзив таълим, аҳоли бандлиги, ижтимоий ҳимоя, ижтимоий кафолат, ижтимоий хизмат, ижтимоий суғурта, уруш ва меҳнат фахрийлари пансионати, Мурувват уйи, Саховат уйи, ижтимоий институтлар, тиббий-ижтимоий реабилитация, ижтимоий хизмат кўрсатиш, пенсия таъминоти, оила ва гендер, ижтимоий нафақа, пенсия жамғармаси, ижтимоий таъминот.

***5520000- Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши**

Т/р	Фанлар блоклари, интеграллаштирилган курслар ва блокларнинг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00	**Гуманитар ва табиий-илмий фанлар**	**1526**
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78
1.03	Фалсафа	128
1.04	Диншунослик	64
1.05	Ўзбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тил	356
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт*	128
1.08	Ижтимоий соҳада информатика ва замонавий ахборот технологиялари	136
1.09	Демография	136
1.10	Иқтисодиёт назарияси	136
1.11	Социология	136
2.00	**Умумкасбий фанлар**	**3093**
2.01	Ижтимоий ишга кириш	134
2.02	Ижтимоий ишнинг этик принциплари ва қадриятлари	134
2.03	Ижтимоий иш назарияси	134
2.04	Ижтимоий сиёсат ва ижтимоий хизмат	260
2.05	Эҳтиёжманд гуруҳлар билан ижтимоий иш амалиёти	576
2.06	Ижтимоий иш соҳасида ҳуқуқни қўллаш амалиёти	266
2.07	Умумий ва ижтимоий психология	134
2.08	Ижтимоий ишда тадқиқот методлари	94
2.09	Давлат пенсия таъминоти	250
2.10	Оилалар, болалар ва аёллар билан ижтимоий иш практикуми	374
2.11	Ўзини-ўзи бошқариш ва ижтимоий ҳимоя тизимида ижтимоий иш практикуми	176
2.12	Оилалар ва болалар билан номуносиб муносабат	94
2.15	***Танлов фанлари***	***341***
3.00	**Ихтисослик фанлари**	**1250**
3.01	Ногиронлиги бор шахслар билан ишлашда ижтимоий иш амалиёти	134
3.02	Болалар ва ёшлар ижтимоий таъминоти ва ҳимояси	340
3.03	Бошқарув органлари ва ташкилотларда ижтимоий иш менежменти	192
3.04	Кексалар билан ижтиммоий иш	188
3.05	*Танлов фанлари*	***396***
4.00	**Қўшимча фанлар**	**395**
	Жами	**6264**
	Малакавий амалиёт	1188
	Якуний давлат аттестацияси	324
	Аттестациялар	1188
	Жами	**2700**
	ҲАММАСИ	**8964**

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН

Ўзбекистон Миллий университети

Ректор___________А.Р.Марахимов

201_9_ йил «_04_» _08_

м.ў.

Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази

Директор___________В.С.Алимова

201_9_ йил «_04_» _08_

м.ў

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги
Олий таълимини ривожлантириш тадқиқотлари
ва илғор технологияларни тадбиқ этиш маркази

Директор___________ **З.Хакимов**

201_9_ йил «_15_» _08_

м.ў.

Фарғона давлат университети

Ректор ___________ **Р.Х.Мақсудов**

201_9_ йил «_15_» _08_

м.ў.

Ўзбекистон Миллий университети 5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавр таълим йўналиши, 5А520101 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) 5А520102 – Ижтимоий иш (ёшлар билан ишлашни ташкил этиш) магистратура мутахассислиги бўйича малака талаби ва ўқув режасини ишлаб чиқувчи ишчи гуруҳ таркиби

Т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис:			
1.	Х.Тўхтаев	Ижтимоий фанлар факультети декани, фал.ф.ном. доцент	
Аъзолари:			
2.	Д.Толипов	ЎзМУ ўқув-услубий бўлими бошлиғи муовини, физика-математика фанлари номзоди, доцент	
3.	Н.Латипова	“Ижтимоий иш” кафедраси мудири, социология фанлари номзоди. доцент	
4.	М.Ганиева	“Ижтимоий иш” кафедраси профессори, социология фанлари доктори, профессор	
5.	Қ.Қаюмов	“Ижтимоий иш кафедраси” катта ўқитувчиси	

Ўқув ишлари бўйича проректор ____________ Д.Джумабаев

Декан ____________ Х.Тўхтаев

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети 5А520101-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан), 5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқарувчилар ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри "15" 08 2019

Биз қуйида имзо чекувчилар – Ўзбекистон Миллий университети ректори А.Р.Марахимов, Фарғона давлат университети ректори Р.Х.Мақсудов, Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази директори В.С.Алимова, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Республика "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази директори Д.Г.Ташмухаммедова Ўзбекистон фахрийларининг ижтимоий фаолиятини қўллаб-қувватлаш "Нуроний" жамғармаси Республика бошқаруви раиси Ш.И.Джалилов ва ЎзМУ да ишлаб чиқилган "Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатор"га мувофиқ қуйидаги бакалавриат таълим йўналиши малака талаби мазмуни ва ўқув режаси билан танишиб чиқиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздилар:

1. 5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)

Малака талаблар ҳамда ўқув режаларнинг ишлаб чиқилишида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрельдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида" ПҚ-2909-сон, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги "2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4359-сон, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сон, 2019 йил 17 июндаги "2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4358-сон қарорларига ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа меъёрий-ҳуқуқий хужжатлар, шунингдек, халқаро талабларга асосланган.

Мазкур малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида асосий кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар ҳам инобатга олинган.

Ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Миллий университети ректори **А.Р.Марахимов**

Фарғона давлат университети ректори **Р.Х.Мақсудов**

РБИММ директори **В.Алимова**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрельдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сон, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги “2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4359-сон, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровлиислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон, 2019 йил 17 июндаги “2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сон қарорларига ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа меъёрий-ҳуқуқий хужжатлар, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича Ўзбекистон Миллий университетида ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини турдош Олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш. “10” 08 2018 й

Қатнашдилар: - А.Марахимов – ЎзМУ ректори, Р.Х.Мақсудов – ФарДУ ректори, В.Алимова – РБИММ директори, Д.Тошмуҳамедова – Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Республика “Оила” илмий-амалий тадқиқот маркази директори, Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи Марказий Кенгаши раиси Қ.Қуронбоев, З.Хакимов - Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази бўлим бошлиғи, Ғ.Эшонкулов – ЎзМУ ўқув-услубий бошқарма бошлиғи, Д.Толипов – ЎзМУ ЎУБ бошлиғи муовини, Н.Мажидов – ЎзМУ магистратура бўлими бошлиғи, Н.Латипова – “Ижтимоий иш” кафедраси мудири, М.Абдурахмонова – Фар.ДУ “Ижтимоий иш” кафедраси мудири, М.Ганиева – “Ижтимоий иш” кафедраси профессори, Қ.Қаюмов – “Ижтимоий иш” кафедраси катта ўқитувчиси ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари.

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрельдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сон, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги “2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4359-сон, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон, 2019 йил 17 июндаги “2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сон қарорларида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича Ўзбекистон Миллий университети Ижодий ишчи гуруҳлари томонидан тайёрланган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори” асосида таълим йўналишлари ва

магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси:

Таълим йўналиши:

1. 5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)

Магистратура мутахассислиги:

1. 5A520101 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)
2. 5A520102 – Ёшлар билан ишлашни ташкил этиш

Сўзга чиқди: А.Марахимов – Маълумки, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторини таҳлил қилиш жараёнида баъзи таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг номлари ўзгартирилди. Шунинг учун мазкур йўналиш ва мутахассисликлар бўйича янги малака талаблари ва ўқув режалари яратиш заруряти туғилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрельдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида" ПҚ-2909-сон, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги "2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4359-сон, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сон, 2019 йил 17 июндаги "2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4358-сон қарорларида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида ЎзМУ ишчи гуруҳ профессор-ўқитувчилари томонидан, "Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатори"га мувофиқ қуйидаги таълим йўналиш ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқилаётганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаби ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради. Ушбу масала юзасидан университетда олиб борилаётган ва амалга оширилган ишлар билан танишиб чиқсак.

Таълим йўналиши:

1. 5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)

Магистратура мутахассислиги:

1. 5A520101 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)
2. 5A520102 – Ёшлар билан ишлашни ташкил этиш

Эшитилди: Ғ.Эшонқулов – университет ўқув-услубий бирлашмаси томонидан университетдаги барча кафедра мутахассислари ва турдош олий таълим муассасаларидан мутахассис профессор-ўқитувчиларни жалб қилган ҳолда юқорида келтирилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалари кўрсатилган директив ҳужжатларга асосланиб лойиҳаси қайта ишлаб чиқилди.

Таълим йўналиши ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқувчи Ишчи гуруҳлар қуйидаги таркибда фаолият юритди:

А.Марахимов – ЎзМУ ректори,

Р.Мақсудов – ФарДУ ректори,

В.Алимова – РБИММ директори,

Д.Тошмуҳамедова – Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Республика "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази директори,

А.Умаров – Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази бўлим бошлиғи,

Д.Джумабаев – ЎзМУ ўқув ишлари бўйича проректор,

Ғ.Эшонқулов – ЎзМУ ўқув-услубий бўлими бошлиғи,
Д.Толипов – ЎзМУ ўқув-услубий бўлими бошлиғи муовини,
Н.Мажидов – ЎзМУ магистратура бўлими бошлиғи,
Н.Латипова – “Ижтимоий иш” кафедраси мудири, соц.ф.ном., доцент,
М.Ганиева – “Ижтимоий иш” кафедраси профессори,
М.Абдурахмонова – Фар.ДУ “Ижтимоий иш” кафедраси мудири, доцент
Қ.Қаюмов – “Ижтимоий иш” кафедраси катта ўқитувчиси,

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Ўзбекистон Миллий университети ишчи гуруҳлар томонидан тайёрланган қуйида келтирилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилишида:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрельдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сон, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги “2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4359-сон, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон, 2019 йил 17 июндаги “2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сон қарорларида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирлик, идоралaро ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишли илмий-тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилди.

Таълим йўналиши:
1. 5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)

Магистратура мутахассислиги:
1. 5А520101 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)
2. 5А520102 – Ёшлар билан ишлашни ташкил этиш

Ишлаб чиқилган таълим йўналиши ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинган.

Ишлаб чиқилган малака талабини ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш марказига топширилсин.

Мажлис раиси **Д.Джумабаев**

Котиб **Ю.Собирхонова**

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети Ижтимоий иш кафедраси томонидан ишлаб чиқилган 5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши учун малака талаби ва ўқув режага

ТАҚРИЗ

Жамиятимиз томонидан мутахассислар тайёрлашга бўлган талабнинг ўсиб бораётганлиги, уларнинг тайёрлаш жараёни учун зарур меъёрий ҳужжатларнинг даврга мос ҳамда мутахассислар тайёрлаш жараёнининг амалий аҳамиятига нисбатан ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Ўзбекистон Миллий университетида тайёрланадиган 5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавр йўналиши тайёрлаш малака талабларининг мазкур варианти олдинги ўтган даврда амалиётга қўлланилган шаклларидан фарқ қилиши билан ажралиб турибди. Мазкур малака талабларининг тузилиши ва унинг мазмунини белгиловчи бандларнинг ҳар бирида бакалавр йўналиши ва магистратура мутахассислар тайёрлашнинг зарурий мазмуни ва амалий жиҳатлари ўз аксини топганлигини гувоҳи бўлиш мумкин.

Малака талабларининг ҳар бир банди мутахассис тайёрлаш жараёни ва унинг келажакда мутахассис сифатида ишлашини таъминлашга йўналтирилган фаолият соҳалари, фаолият объектлари, тайёрлаш жараёнининг вақт меъёрлари, таълим жараёни билан мутахассис сифатида фаолият олиб бориш учун зарур билим, кўникма ва малака талаблари аниқ мезонлар орқали таҳлил этилишига эътибор қаратилган.

Мутахассислар тайёрлаш жараёнини ишлаб чиқариш, илмий ва илмий-тадқиқот, ижодий-изланувчанлик фаолияти, ОЎМКҲТ, ташкилий бошқарув тизими амалга ошириши мумкин бўлган фаолият мезонлари ҳамда фаолият йўналишлари, шунингдек, ҳар бир фаолият йўналишига мос билим, кўникма ва малака ҳамда қобилиятларнинг муҳимлиги мужассамлаштирилган. Малака талабларининг бакалавр ва магистрлар тайёрлаш жараёни учун зарур ўқув фанлари (курслар) блоки учун ажратилган фанларнинг изчиллигига алоҳида эътибор қаратилган. Ҳар бир фан блоклари мазмунига қўйиладиган талаблар ҳам мезонлар билан белгиланган.

Малака талабларида бакалавр ва магистрлар тайёрлаш жараёнининг амалга оширишнинг амалий жиҳатлари малакавий амалиёт, илмий-тадқиқот иши, битирув малакавий иши, магистрлик диссертацияларнинг тайёрлашга бўлган талаблар аниқ бандлар бўйича ёритилган. Шунингдек, мазкур Малака талаблари олдингиларидан фарқли жиҳати бакалаврлар учун малакавий амалиётига ва магистрлар учун илмий фаолиятга алоҳида эътибор қаратилган.

Ижтимоий иш йўналиши бўйича бакалаврлар ва магистрлар тайёрлаш учун ишлаб чиқилган малака талаблари замонга мос, таълим жараёни билан ишлаб чиқариш ўртасидаги ўзаро боғликларни инобатга олган, мутахассис фаолияти учун зарур назарий билимлар ва амалий малакалар, мутахассислик қобилият мезонлари аниқ ишлаб чиқилган.

Мазкур малака талаблари ва ўқув режаларини ўқув жараёнига татбиқ этишга лойиқ. Ўқув режалардаги фанлар малака талаблари мазмуни билан мос ва уйғунликка эга.

5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши учун ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини Ривожлантириш Марказига тавсия этиш мумкин.

ЎзМУ "Ижтимоий иш" кафедраси
профессори, соц.ф.док. **М.Х.Ганиева**

Ганиева М. imzosini tasdiqlayman:
O'z MU RB katta inspektori
«26» 08 2019 yil.

KADRLAR BO'LIMI

3830

Ўзбекистон Миллий университети профессор-ўқитувчилари томонидан тайёрланган 5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) таълим йўналишининг малака талаблари ва ўқув режасига

ТАҚРИЗ

Бугунги кунда демократик давлатни барпо этиш ва фуқаролик жамиятини шакллантириш жараёнида ижтимоий соҳани ислоҳ қилиш ва аҳолини турмуш тарзини янада такомиллаштириш жараёнлари амалга оширилмоқда. Жамиятда амал қилувчи ижтимоий қонунларни билиш ва улардан фойдаланишга онгли муносабатда бўлиш, мамлакатни демократлаштириш ва иқтисодиётни бозор тамойиллари асосида ислоҳ қилиш жараёнлари моҳиятини тушуниш учун зарур ҳисобланади. Ижтимоий муаммоларни ҳал этишнинг жаҳон тажрибасини ўрганиш, бўлажак мутахасислар учун Ўзбекистонда ижтимоий ишнинг касб сифатида шаклланиши ва ривожланиши жараёнида ўхшаш ҳодиса ва жараёнлар башорат қилиш нуқтаи назарида қизиқиш уйғотади. Чет эл тажрибасини ўзлаштириш жараёни, аввало ижтимоий муаммоларни ҳал этишда Ўзбекистоннинг тарихий хусусиятлари ва иқтисодий имкониятларидан келиб чиққан ҳолда ўз ёндошувларини ишлаб чиқиши учун зарурдир.

Шу нуқтаи назардан олиб қараганда, МТнинг ва ўқув режасининг асосий мақсади талабаларни келгусида Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) соҳаси мутахассиси бўлиши учун асос ҳисобланади.

Бугунги кунда жамиятда ижтимоий иш ходимларига бўлган эҳтиёж тобора кенгайиб бормоқда. Мутахассисларга бўлган эҳтиёж уларнинг тайёрлаш жараёни зарурий чора-тадбирлар, таълим жараёнини тўғри ташкил этиш, зарур меъёрий ҳужжатларнинг даврга мос ҳамда мутахассислар тайёрлаш жараёнининг амалий аҳамиятига нисбатани ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ўзбекистон Миллий университетида тайёрланган 5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши малака талабларининг мазкур лойиҳаси амалда қўлланилган шаклларидан фарқ қилиши билан ажралиб турибди. Мазкур бакалаврлар тайёрлаш МТларнинг тузилиши ва унинг мазмунини белгиловчи бандларнинг ҳар бирида ижтимоий иш ходимларини тайёрлашнинг зарурий мазмуни ва унинг амалий жиҳатлари ўз аксини топган.

5520100–Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини тузилиши ва мазмуни малака талабларини ишлаб чиқиш асослари, қўлланиш соҳаси, атамалар, таърифлар, таълим йўналишининг тавсифи, бакалаврнинг тайёгарлик даражасига қўйиладиган талаблар, малака талабларининг амал қилиш муддати бандлари асосида ёритиб берилган.

5520100 - Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналишининг МТнинг ҳар бир банди бакалаврларни тайёрлаш жараёни ва

унинг келажакда касбий фаолиятни олиб боришини таъминлашга йўналтирилган фаолият соҳалари, фаолият объектлари, тайёрлаш жараёнинг вақт меъёрлари, таълим жараёни билан мутахассис сифатида фаолият олиб бориш учун зарур билим, кўникма ва малака талабларининг аниқ мезонларини келтирилганлиги билан изоҳланади.

5520100 - Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги ўқув фанлари илмий фаолият турлари ҳамда уларнинг вақт меъёрлари аниқ ва изчилликда жойлаштирилган. Ўқув режадаги ўқув фанлари ва илмий фаолият турлари МТнинг мазмунида акс этган.

Шунингдек, мазкур МТ лойиҳасида бакалаврнинг малака амалиётига бўлган талабларни аниқ белгиланганлиги кадрлар буюртмачиларининг мутахассис фаолиятини баҳолаш имконини беради.

5520100–Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини ва ўқув режасини бакалаврлар тайёрлаш жараёнига татбиқ этиш мақсадга мувофиқ.

5520100–Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналишиининг малака талаблари ва ўқув режаси белгиланган тартибда тасдиқлашга тавсия этиш мумкин.

Фар.ДУ “Ижтимоий иш кафедараси”
мудири, и.ф.н. доцент **М.М.Абдурахмонова**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети бакалавриат таълим йўналиши учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг магистратура мутахассислиги битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака (касбий компетентлик) талаблари

Бакалавриат таълим йўналиши		Бакалавриат таълим йўналиши учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг бакалавр битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака (касбий компетентлик) талаблари
шифри	**номи**	
5520100	**Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)**	***5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:** ***5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)*** таълим йўналиши соғлиқни сақлаш соҳаси тизимларини, молия ва иқтисодиёт соҳаси тизимларини, таълим соҳаси тизимларини, давлат ва жамият бошқаруви соҳаси тизимларини ҳамда ижтимоий таъминот соҳаси тизимларини мажмуини қамраб олади. *Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.* *5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бакалаврларининг касбий фаолияти объектлари – соғлиқни сақлаш тизимлари, таълим тизими, ўзини ўзи бошқариш органлари, оилалар ва болалар манфаатларини ҳимояловчи ташкилотлар, меҳнат ва аҳоли бандлигини таъминлаш тизимлари, ижтимоий таъминот тизимлари, пенсия таъминоти тизимлари, ижтимоий ҳизмат кўрсатувчи давлат ва нодавлат ташкилотлари тизимлари, ижтимоий суғурта тизимлари, ижтимоий қўллаб-қувватлаш ва ҳайрия жамғармалар тизимлари, оила ва болаларни ижтимоий муҳофазалаш тизимлари, вояга етмаганлар билан ишлаш тизимлари, кексаларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатувчи муассасалар, ногиронларни реабилитация қилиш ва протезлаш миллий маркази, психокоррекцион ёрдам кўрсатиш марказлари, оилалар ва болалар муаммоларини илмий-тадқиқ этиш институтлари, мактабгача таълим муассасалари, ўрта таълим мактаблари ва касб-ҳунар колледж, Ёшлар Иттифоқи ташкилоти, геронтология институтлари, бўш вақт ўтказиш ва инқироз марказлари ҳисобланади. *Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.* ***5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари** • *илмий-тадқиқот фаолият;* • *маънавий-маърифий фаолият;* • *ташкилий-бошқарув фаолият;*

- *лойиҳавий;.*
- *амалий фаолият(оила марказларида ва маҳалларда)*;
- *турли хизматлар кўрсатиш ва шу кабиларни ўз ичига олади.*

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва табиий илмий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

–табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўзининг касбий фаолиятида фойдалана билиши;

–инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга, атроф-муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ва маънавий мезонларни билиши, касбий фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

–ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ёрдамга муҳтож аҳоли қатламлари билан ишлаш, ўз касбий фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

–тегишли бакалавриат йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

–янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва амалиётда қўллаш, меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

– хорижий тиллардан бирини сўзлашув даражасида эгаллаган бўлиши;

–соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;
- тегишли бакалавриат йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;
- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

***5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари**

Илмий-тадқиқот фаолиятда:

–касбий фаолиятда ижтимоий иш соҳасида иш юритиш тизимларида замонавий методларини қўллаш;

–истиқболлий илмий-тадқиқот муаммоларини ажрата олиш;

		–тадқиқотнинг назарий-методологик базасини ишлаб чиқиш; –тадқиқотнинг режа ва дастурини тузиш; –маълумотларни интерпретация, таҳлил қилиш, қайта ишлаш ва жамлаш методларини қўллаш ҳамда олинаётган эмпирик маълумотлар ҳақида тасаввур қилиш; –интернет ва кутубхона-маълумотларидан фойдаланган ҳолда илмий ва амалий маълумотлар қидирувини амалга ошириш, –интернет тармоғида янги илмий, ижтимоий соҳа ютуқлари ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш; –илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш жамоаси таркибида (тайёрланганлик профилига мос равишда) касбий фаолият масалаларини ечиш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим***. **Маънавий-маърифий фаолиятда:** – инсонийлик, меҳр-мурувват ва ҳайрия масалаларида аҳоли ўртасида маънавий-маърифий ишлар ўтказиш; – кексалар ва ногиронларнинг ижтимоий-ҳуқуқий ҳимояси масаласида тушунтириш ишларини олиб бориш; – Ёшлар иттифоқи ташкилоти ва маҳаллаларда маънавий-маърифий масалалар бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш; –Ўзбекистон ва жаҳон тарихига оид манбалардан илмий, маънавий-маърифий соҳада фойдаланишни ташкиллаштириш; –умуминсоний қадриятлар – инсонийлик, ижтимоий адолат, шахс шаъни ва ғururини хурмат қилиш, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни ижтимоий ишнинг профессионал-этик асос сифатида очиб бериш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим***. **Ташкилий-бошқарув фаолиятда:** – ижтимоий ҳизмат ва ижтимоий ҳимоя дастурларини мустақил режалаштириш; – ижтимоий ҳизмат ва ижтимоий ҳимоя дастурларини амалга оширишда кераклий ресурсларни қидириш; – ижтимоий ҳимоя ва ижтимоий ҳизмат кўрсатувчи ходим, мутахассис ва ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва ташкиллаштириш; – ижтимоий иш ҳизматини ташкиллаштириш; – ижтимоий ҳимоя ва ижтимоий ҳизмат кўрсатувчи ходим, мутахассис ва ташкилотлар фаолиятини назорат, мониторинг ва баҳолашни амалга ошириш; – фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш; – ижтимоий ишнинг бошқарув тизимида ахборот технологияларни қўллаш; – ижтимоий соҳага эффектив ҳалқаро тажрибани жорий қилиш; – оилалар ва болаларнинг атроф-муҳитини, меҳнат хавфсизлигини ва ҳаётфаолиятини ҳимоя қилиш бўйича

		тадбирларни ташкиллаштириш; – ўзини ўзи бошқариш органларида кексалар билан боғлиқ бўлган барча фаолият турлари бўйича ишлаш; – кексаларнинг турмуш даражаси ва сифатини янада яхшилаш, уларга ижтимоий хизмат кўрсатиш соҳасида кўнгиллилар (волонтерлик) фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантиришда фаол иштирок этиш; – Республика ва худудлар кесимида ногиронликни ўзига хос кечиши, ривожланиши ва келгусидаги ҳолати, натижалари ва муаммолари, уларни олдини олиш ёки мавжуд кўникмаларни бартараф этишга доир таклиф, тавсияларини бериш; – ногиронлик ва ногиронлар ҳаётига оид аниқ назарий-илмий хулосаларга асосланиб, жамият тараққиётининг келажаги, жумладан ногиронларни жамиятга уйғунлашуви, тенг ҳуқуқ ва имкониятларга эга бўлишини таъминланиши, дискриминацияга чек қўйилишини келгусида тўлиқ амалга оширилиши ҳақида ва уни режали равишда ривожлантириш истиқболларини белгилаб бериш; – ногиронлик ва ногиронлар тиббий-ижтимоий реабилитацияси, аҳолининг эҳтиёжманд қатламларига ижтимоий хизмат кўрсатишга доир Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари ва қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни мунтазам ўрганиш ва ижросини таъминлаш борасида фаолият юритиш; – ўз мутахассислиги бўйича режали равишда малакасини ошириш чора-тадбирларини кўриш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим.*** **Лойиҳавий фаолиятда:** –жорий ва даврий кўрсаткичлар нисбати таҳлили ва зарур ресурсларни ҳисобга олган ҳолда уни оптималлаштириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш, лойиҳавий фаолиятнинг мониторинги учун маълумотлар базасини яратиш; –тадқиқот, аналитик ва консалтинг лойиҳа фаолиятини амалга ошириш учун методик инструментарийлар, меъёрий ҳужжатлар, информацион маълумотлар ишлаб чиқишда қатнашиш; –ижтимоий кўрсаткичлар, жараён ва муносабатларни диагностика қилиш, баҳолаш, такомиллаштириш бўйича тадқиқотлар ташкил этиш ва ўтказишда иштирок этиш; –жамоатчилик фикрини ўрганиш бўйича лойиҳалар ишлаб чиқиш, уларни амалга ошириш, тадқиқот натижаларини тарқатишда иштирок этиш; –турли мақсадли аудиториялар учун маркетинг тадқиқотларни илмий-методик, техник ва информацион жиҳатдан таъминлаш, маркетинг хизматлар учун тавсиялар ишлаб чиқишда иштирок этиш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим.*** **Амалий фаолиятда:** – оила марказлари ва маҳаллаларда малакавий амалиётни амалга ошириш; – оилалар ва болалар ҳаётий вазиятларини баҳолаш;

		– ижтимоий ёрдам ва ижтимоий хизмат кўрсатишнинг индивидуал дастурларини ишлаб чиқиш; – оилалар ва болаларга ижтимоий маслаҳат ва ижтимоий кўмак кўрсатиш; – оилалар ва болаларга ижтимоий хизмат кўрсатувчи ва ижтимоий ҳимояни тартибга солувчи меъёрий-ҳуқуқий хужжатлардан фойдаланиш; – ижтимоий ҳимоя ва ижтимоий ҳизмат масалалари бўйича маслаҳатлар бериш, шунга мос ташкилотларга йўналтириш; – мажбурият юклатилган назоратни амалга оширувчи қарамоғ ўрнатилган оилалар ва болаларга соғлиғи туфайли ёрдам кўрсатиш; – оилалар ва болаларга техник-реабилитацив, протез-ортопедик воситаларни олишда ёрдам кўрсатиш; – оилалар ва болаларга бепул дори воситаларни олишда ёрдам кўрсатиш; – оилалар ва болаларга бепул асосий озиқ овқат ва зарурий бирламчи гигиена воситаларини олишда ёрдам бериш; – амалий фаолиятда ижтимоий ишнинг замонавий методларидан фойдаланиш; – амалий фаолиятга замонавий технологияларни жорий қилиш; – амалий ижтимоий иш тахлилида замонавий информацион технологияларни қўллаш; – фаолиятнинг профессионал ижтимоий-иқтисодий масалаларини замонавий етакчи илм ва техника асосида ечиш; – меҳнат фаолияти хавфсизлигини таъминлаш, инсон саломатлиги ва ишга лайоқадлиларни қўллаб қувватлаш методларидан фойдаланиш; –аҳолининг турли қатламларига ижтимоий хизмат кўрсатишни ташкил қилиш; – кексаларга ғамхўрлик қилиш, уларга доимий потронаж ва уй ёрдамини ташкил қилишда иштирок этиш; – кексаларнинг турмуш даражаси ва сифатини янада яхшилаш, уларга ижтимоий хизмат кўрсатиш соҳасида кўнгиллилар (волонтерлик) фаолиятини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш; – боқувчисини йўқотган, ёлғиз кексалар уйларига борилганда уларнинг дори-дармонидан хабар олиш, уйларини тозалаш ва бошқа маиший хизмат кўрсатишда мутахассис, ходимларни жалб этишда иштирок этиш; –ногиронларнинг ижтимоий ва тиббий масалаларга доир ҳаётини барча жараёнларига таалуқли борлиқни, муаммоларини илмий жиҳатдан таҳлил қилиш, ёзма статистика манбаларини тадқиқ қилиш, солиштириш, текшириш оқибатида ижтимоий тараққиёти, унинг объектларини, инстьитутларини социологик методология ва илмий текшириш усуллари ёрдамида ўрганиш; –марказ жамоаси ва ногиронлар ҳақида дастлабки маълумотлар уларнинг эҳтиёжлари, ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, ижтимоий муҳитдаги ориентациялари қиймати ҳақида, мотивлар, реал фактлар, феъел атвор ва моҳиятга таалуқли фактлар, ижтимоий фикрлар ва маълумотлар тўплаш, умумлаштириш, таҳлил қилиш натижалари бўйича ҳақиқий тиббий-ижтимоий хулосалар чиқариш;

		–аҳоли ўртасида, соғлом одамлар ва ногиронлар ўртасидаги ўзаро тенглик асосидаги муқобил муносабатларни оптимал равишда шакллантириш бўйича тарғибот ишларини (маърузалар, давра суҳбатлари ва учрашувларни ташкиллаштириш, меҳнат ва таълим муассасалари, ногиронлар билан шуғулланувчи давлат ва нодавлат нотижорат ташкилотларда бўлиш, илмий-амалий анжуманларда қатнашиш, оммавий-ахборот воситалари ва матбуот саҳифаларида чиқишлар қилиш, илмий-оммабоп материалларни чоп этиш ва ҳ.к.з) бажариш; ижтимоий соҳага ривожланган мамлакатларда қўлга киритилган ютуқларни босқичма-босқич қўллаш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим***. **Турли хизматлар кўрсатиш фаолиятида:** – пуллик таълим хизматларини ташкил этиш ва амалга ошириш; – Ижтимоий иш соҳаси мутахассисликлари бўйича мавжуд ҳолатнинг таҳлилий шарҳини ишлаб чиқиш; –муассаса, ташкилотларда ва корхоналарда социологик хизматни ташкил этиш ва уни амалга ошириш; –ижтимоий хизмат кўрсатиш бўйича лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш; –ижтимоий иш соҳасига тегишли магистр тайёрлаш ихтисослигига мос бўлган илмий лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гуруҳларида иштирокчи сифатида қатнашиш; ихтисосликка мос мавзу бўйича консалтинг хизматларини кўрсатиш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим***.

Республика болалар ижтимоий мослашуви Маркази директори **В.С.Алимова**

***5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)* бакалавр таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқилишига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши бўйича Малака талабларини (МТ) ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги "2019 – 2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4358-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 июндаги "2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4359-сон Қарори.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Ушбу 5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши МТ "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури"нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган Президент, ВМ қарор, фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилди;

МТ дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди;

МТ асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади;

Ушбу Малака талаблари халқаро тажриба, техника, технологиялар, фан ривожланиши даражаси ва ютуқлари, иқтисодиёт устуворлиги шароитларида кадрларга нисбатан ишлаб чиқаришда, амалиётда қўйиладиган талаблар

ҳисобга олинган ҳолда илмий асосланган; мазкур мутахассислик бўйича хорижий тажриба ўрганилди. ўрганилган натижалар жадвалда келтирилган;

Таълим турлари ва босқичлари бўйича мутахассислик малака талабининг келишилганлиги ва изчиллиги, шахснинг ҳар томонлама ривожланишини ҳисобга олган ҳолда уларнинг мужассамлигини таъминлашга қаратилди;

Ўқув юкламаси оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига боғлиқ равишда таълимнинг табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди;

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари ва тартиботи белгиланган меъёр-қоидаларга мослигига эришилди;

Малака талабларнинг технологиклиги - унинг бажарилишини назорат қилиш ва унинг меъёрлари ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, мутахассислик МТнинг ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди;

Ушбу 5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналишининг МТга тажрибада текширувдан ўтган таълим, ҳамда ишлаб чиқариш амалиёти фаолиятларининг илғор усуллари киритилди;

Ушбу 5520100-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши Малака талаблари Ўзбекистон Республикаси давлат стандартлаш тизими қоидалари талабларини тўлиқ қониқтиради.

ЎзМУ ўқув ишлари бўйича проректори **Д.Х.Джумабаев**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI * MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI *

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналиши бўйича
Мувофиқлаштирувчи Кенгашнинг “Соғлиқни сақлаш” ўқув-услубий бирлашмасининг
№4____-сонли мажлис баёнидан

КЎЧИРМА

Тошкент шаҳри **“05” август 2019 йил**

Қатнашдилар: Б.Даминов – ТошПТИ ректори, А.Умаров – Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази бўлим бошлиғи, А.Марахимов - ЎзМУ ректори, А.Искандаров – ТошПТИ проректори, И.Хайдаров - ЎзМУ ЎУБ бошлиғи, Д.Толипов - ЎзМУ ЎУБ бошлиғи муовини, Н.Латипова - ЎзМУ “Ижтимоий иш” кафедра мудири, М.Абдурахмонова – Фар.ДУ “Ижтимоий иш” кафедраси мудири, ўқув ишлари бўйича декан муовинлари - 11 киши, кафедра мудирлари - 17 киши, сифат комиссияси раислари - 11 киши, Турдош ОТМ вакиллари – жами 3 нафар вакил ҳамда ССЎУБ аъзолари – 8 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909 сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909 сонли, 2019 йил 17 июндаги “2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4359 сонли, 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151 сонли ва 2019 йил 17 июндаги “2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сонли Қарорларида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш Ўзбекистон Миллий университети ва турдош ОТМ профессор-ўқитувчилари томонидан қуйидаги ишлаб чиқилган таянч бакалавриатура таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг такомиллаштирилган малака талабларини муҳокама қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Таълим йўналиши

1. 5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)

Магистратура мутахассисликлари:

1. 5А520101 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)
2. 5А520102 – Ёшлар билан ишлашни ташкил этиш

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Б.Даминов:

Маълумки, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторини таҳлил қилиш жараёнида баъзи таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг номлари ўзгартирилди. Шунинг учун мазкур йўналиш ва мутахассисликлар бўйича янги малака талаблари ва ўқув режалари яратиш зарурияти туғилди. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909 сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909 сонли, 2019 йил 17 июндаги “2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4359 сонли, 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг

иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151 сонли ва 2019 йил 17 июндаги “2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сонли Қарорларида белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида ЎзМУ ишчи гуруҳ профессор-ўқитувчилари томонидан, “Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатори”га мувофиқ қуйидаги таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқилаётганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаби ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Таълим йўналиши

1. 5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)

Магистратура мутахассисликлари:

1. 5А520101 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)
2. 5А520102 – Ёшлар билан ишлашни ташкил этиш

Сўзга чиқдилар: ЎзМУ Ўқув-услубий бошқарма бошлиғи муовини Д.Толипов, ЎзМУ Ижтимоий иш кафедраси мудири Н.Латипова, Фар.ДУ кафедраси мудири М.Абдурахмонова, ЎзМУ профессори М.Ганиева, катта ўқитувчи Қ.Н.Қаюмовлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган такомиллаштирилган малака талаблари ҳамда ўқув режалари замонавий талаблар асосида, яъни хорижий таълим муассасалари тажрибалари ва кадрлар истеъмолчиларининг талабларига таяниб тайёрланган, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассислигининг малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаларини ишлаб чиқилишида олий таълим тизимини модернизациялашнинг бугунги кун талабидан келиб чиққан ҳолда қуйидаги вазифалар эътиборга олинган

Д.Толипов - университетимиз профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча такомиллаштирилган малака талаблари ҳамда ўқув режалари қўйилган талабларни ўзида тўлиғлигича акс эттирган ва меъёр талабларига тўлиқ жавоб беради. Улар Олий таълим мутахассисликлари классификаторига мос равишда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги 3-сонли қарорига мувофиқ ***5520100 - Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)*** бакалавриат таълим йўналиши ва ***5А520101 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан), 5А520101 – Ёшлар билан ишлашни ташкил этиш*** магистратура мутахассислигининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош ОТМ ва истеъмолчи ташкилотлар вакиллари, етук мутахассисларни жалб этган ҳолда ишлаб чиқилди. Ушбу бакалавриат таълим йўналиши ва магистратура мутахассислигининг малака талаблари ва ўқув режалари ижтимоий соҳада олиб борилаётган ислоҳотларни устувор йўналишларидан келиб чиқиб, ижтимоий таълим йўналишлари бўйича чуқур билим олиш ва малака кўникмаларини шакллантиришга мўлжалланган.

Бирлашма раиси Б.Даминов. – Ўзбекистон Миллий университети ва турдош ОТМлари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча такомиллаштирилган малака талаблари олий таълим талаблари асосида тузилган, уларда республикамизда ижтимоий иш ва ижтимоий хизмат кўрсатишнинг барча соҳаларини ривожлантиришда рўй бераётган ижтимоий ислоҳотлар тўлиғлигича ўз аксини топган деб ўйлайман.

Шунинг учун муҳокамага қўйилган барча малака талабларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этиш керак деб ҳисоблайман.

Юқоридагиларни инобатга олиб, қуйидаги такомиллаштирилган малака талабларини хизматлар билим соҳаси бўйича ўқув методик бирлашмасида кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

1.	**Таълим йўналиши:**	**5520100**
1.1.	Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)	
2.	**Мутахассисликлар:**	**5А520101**
2.1.	Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)	
2.2.	Ёшлар билан ишлашни ташкил этиш	**5А520102**

ЙИҒИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Миллий университетида ишчи гуруҳлар томонидан тайёрланган қуйида келтирилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалари: “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ҳайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”да, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909 сонли, 2019 йил 17 июндаги “2019/2020 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4359 сонли, 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли ва 2019 йил 17 июндаги “2019-2023 йилларда Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида талаб юқори бўлган малакали кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш ва илмий салоҳиятни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4358-сонли Қарорларида белгиланган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган. Асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирлик, идоралар ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишли илмий-тадқиқот институтлари, Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг тармоқ ИТИларида экспертизадан ўтказилди.

Таълим йўналиши

1. 5520100 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)

Магистратура мутахассисликлари:

1. 5А520101 – Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан)
2. 5А520102 – Ижтимоий иш (ёшлар билан ишлашни ташкил этиш)

1. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинган.
2. Ишлаб чиқилган малака талабини ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш марказига топширилсин.

Ўқув-услубий бирлашма раиси: **Б.Даминов**

Ўқув-услубий бирлашма котиби: **Х.Расулов**

5520100 –Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) **бакалавриат таълим йўналиши ўқув жараёни жадвали ва ўқув режасининг 2017 йилда тасдиқланган ўқув режаси билан 2018 йилда яратилган ўқув режасининг қиёсий-солиштирма жадвали**

I.ЎҚУВ ЖАРАЁНИ ЖАДВАЛИ

2018 йилдаги ўқув режа бўйича

Ҳафталар

Курс	Сентябрь					Октябрь				Ноябрь					Декабрь				Январь					Февраль				Март					Апрель				Май				Июнь				Июль				Август				Ўқув жараёни ҳафталари сони: Жами	шундан: Назарий ва амалийт аълим	Аттестациялар	Малакавий амалиёт	Якуний давлат аттестацияси	Таътилх афталари сони	Ҳаммаси
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52							
I																		Т	Т	А	А	А																		А	А	А	М	М	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	42	34	6	2		10	52
II																		Т	Т	А	А	А																		А	А	А	М	М	М	М	Т	Т	Т	Т	Т	Т	42	34	6	2		10	52
III																		Т	Т	А	А	А	М	М	М	М																	А	А	А	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	42	32	6	4		10	52
IV	М	М	М	М	М	М	М	М	М									Т	Т	А	А									А	А	М	М	М	М	М	М	М	Я	Я	Я	Я	Я	Я	Т	Т	Т	Т					42	16	4	16	6	6	48
Жами																																																					168	116	22	24	6	36	204

Ҳафталар

Курс	Сентябрь					Октябрь				Ноябрь					Декабрь				Январь					Февраль				Март					Апрель				Май				Июнь				Июль				Август				Ўқув жараёни ҳафталари сони: Жами	шундан: Назарий ва амалий таълим	Аттестациялар	Малакавий амалиёт	Якуний давлат аттестацияси	Таътил ҳафталари сони	Хаммаси
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52							
I																		Т	Т	А	А	А																		А	А	А	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	40	34	6			12	52
II																		Т	Т	А	А	А	М	М																		А	А	А	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	42	34	6	2		10	52
III																		Т	Т	А	А	А	М	М	М	М																	А	А	А	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	42	32	6	4		10	52
IV	М	М	М	М	М	М	М	М	М									Т	Т	А	А	М	М	М	М	М	М	М									А	А	Я	Я	Я	Я	Я	Я	Т	Т	Т	Т					42	16	4	16	6	6	48
Жами																																																					166	116	22	22	6	38	204

Белги	Изоҳ
	Назарий таълим
А	Аттестация
М	Малака малиёти
Д	Давлат аттестацияси
Б	Битирув малакавий иш
Т	Таътил

II. ЎҚУВ РЕЖАСИ

Т/р	Ўқув фанлари, блок ва фаолият турларининг номлари	2018 йилдаги ўқув режа бўйича			Ўқув фанлари, блок ва фаолият турларининг номлари	2019 йил ўқув режаси бўйича			Аудитория юкламаси фарқи +/-	Изох*
		Юклама ҳажми, соат ва % да				Юклама ҳажми, соат ва % да				
		Умумий	%	Аудитория			%	Аудитория		
1.00	**Гуманитар ва табиий-илмий фанлар**	**1526**	**24**	**829**	**Гуманитар ва табиий-илмий фанлар**	**1526**	**24**	**765**	**-64**	
1.01	Ўзбекистон тарихи	78		51		78		51		
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78		51		78		51		
1.03	Фалсафа	128		68		128		68		
1.04	Диншунослик	64		34		64		34		
1.05	Ўзбек (рус) тили	150		85		150		85		
1.06	Хорижий тил	356		200		356		136	-64	Хорижий тил фани соатлари камайди
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт	128		68		128		68		
1.08	Ижтимоий соҳада информатика ва замонавий ахборот технологиялари	136		68		136		68		
1.09	Демография	136		68		136		68		
1.10	Иқтисодиёт назарияси	136		68		136		68		
1.11	Социология	136		68		136		68		

2.00	**Умумкасбий фанлар**	**3440**	**49**	**2004**	**2.00 Умумкасбий фанлар**	**3128**	**50**	**1601**	**-312**	
2.01	Ижтимоий ишга кириш	130		68		134		68	+4	
2.02	Ижтимоий ишнинг этик принциплари ва қадриятлари	260		136		134		68	-126	
2.03	Ижтимоий иш назарияси	260		136		260		136		
2.04	Ижтимоий сиёсат ва ижтимоий хизмат	260		136		260		136		
2.05	Турли гуруҳ ва қатламлар билан ижтимоий иш	550		288		576		288	+26	**Фанни номи Эхтиёжманд гуруҳлар билан ижтимоий иш амалиёти номига ўзгарди**
2.06	Ижтимоий иш соҳасида ҳуқуқни қўллаш амалиёти	260		136		266		136	+6	
2.07	Умумий ва ижтимоий психология	130		68		134		68	**+4**	
2.08	Ижтимоий ишда тадқиқот методлари	92		48		94		48	**+2**	
2.09	Давлат пенсия таъминоти	244		128		250		128	**+6**	
2.10	Оилалар, болалар ва аёллар билан ижтимоий иш практикуми	326		170		374		187	+48	
2.11	Ўзини-ўзи бошқариш ва ижтимоий ҳимоя тизимида ижтимоий иш практикуми	172		90		176		90	**+4**	
2.12	Оилалар ва болалар билан номуносиб муносабат	92		48		94		48	**+2**	
	Танлов фанлари	318		166		341		166	**+23**	
4.00	**Ихтисослик фанлари**	**1249**	**20**	**613**		**1550**	**20**	**660**	**+301**	
5.00	**Қўшимча фанлар**	**395**	**7**	**192**		**395**		**198**		
	ЖАМИ	**6264**	**100**	**3252**		**6264**	**100**	**3184**		
	Малака амалиёти	**1296**				**1188**			**-108**	
	Битирув иши	**324**				**324**				
	Аттестациялар	**1188**				**1188**				
	ЖАМИ	**2808**				**2700**			**-108**	
	ҲАММАСИ	**9072**				**8964**			**-108**	

ЎзМУ ўқув ишлари бўйича проректор **Д.Джумабаев**

55201000-Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабининг халқаро миқёсидаги бошқа таълим йўналишлари малака талаблари билан қиёсий таққослаш

бакалавриат таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавр)	Россия (бакалавр)	Буюк Британия (бакалавр)
1.	Бошланиши	Коллеж ва академик лицейдан сўнг	Ўрта мактабни битиргандан сўнг	3 йил валонтёрлик фаолиятидан сўнг
2.	Давомийлиги	4 йил	5 йил	3 йил
3.	Таълим олувчилар сони	25-50	Кадр истеъмолчилари талабларидан келиб чиқиб	Кадр истеъмолчилари талабларидан келиб чиқиб
4.	Ўтиш жойлари	Олий таълим муассасаларида. Университет кафедрасида талабаларнинг йўналиши ва илмий тадқиқот мавзуларига тааллуқли бўлган институтларда. Таълим муассасаларининг илмий тадқиқот бўлимларида, илмий тадқиқот институтларида, илмий муассасалар ва ўқув юртларининг тадқиқот бўлимларида ўтказилади.	Университет кафедрасида талабаларнинг йўналиши ва илмий тадқиқот мавзуларига тааллуқли бўлган институтларда. Таълим муассасаларининг илмий тадқиқот бўлимларида, илмий тадқиқот институтларида, илмий муассасалар ва ўқув юртларининг тадқиқот бўлимларида ўтказилади.	Университет Тииссайд Teesside University [TU] Университет кафедрасида талабаларнинг йўналиши ва илмий тадқиқот мавзуларига тааллуқли бўлган институтларда. Таълим муассасаларининг илмий тадқиқот бўлимларида, илмий тадқиқот институтларида, илмий муассасалар ва ўқув юртларининг тадқиқот бўлимларида ўтказилади.
5.	Таълим берувчилар	Бакалавр таълим дастурини амалга оширишда ўқитилаётган фан бўйича таянч маълумотга, билимга, малака ва кўникмага эга бўлган юқори малакали ўқитувчилар (магистр ёки дипломли мутахассис), фан номзоди ва доцентлар, фан доктори ва профессорлар, шунингдек тажрибага эга бўлган юқори малакали мутахассис ва амалиётчилар жалб этилиши керак.	Бакалавр таълим дастурини амалга оширишда ўқитилаётган фан бўйича таянч маълумотга, билимга, малака ва кўникмага эга бўлган юқори малакали фан номзоди ва доцентлар, фан доктори ва профессорлар.	Бакалавр таълим дастурини амалга оширишда ўқитилаётган фан бўйича таянч маълумотга, билимга, малака ва кўникмага эга бўлган юқори малакали магистр (PhD), фан доктори ва профессорлар, шунингдек тажрибага эга бўлган юқори малакали мутахассис ва амалиётчилар жалб этилиши керак.
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Ўқув бўлими деканат ва	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Ўқув бўлими деканат ва	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Ўқув бўлими томонидан

	назорат қилиш	кафедра	кафедра	

Бакалавриат таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавр)	Россия (бакалавр)	Буюк Британия (бакалавр)
1.	Назарий таълим	Асосий қисми маъруза, илмий семинар ва конференциялар кўринишида ўтказилади.	Асосий қисми маъруза, илмий семинар ва конференциялар кўринишида ўтказилади.	Асосий қисми маъруза, амалий ва илмий семинар ҳамда конференциялар кўринишида ўтказилади.
2.	Амалий таълим	Ўқув дастурида кўрсатилган амалий машғулотлар ва лаборатория машғулотлари кўринишида ўтказилади.	Ўқув дастурида кўрсатилган амалий машғулотлар ва лаборатория машғулотлари кўринишида ўтказилади.	Ўқув дастурида кўрсатилган амалий машғулотлар ва лаборатория машғулотлари ҳамда амалиёт масканларида амалий ва кўргазмали дарслар кўринишида ўтказилади.
3.	Илмий – тадқиқот ишлари	Бакалавриатда таълим олувчилар танлаган мавзуси бўйича битирув ишини асосан мустақил равишда шартнома тузилган объектлар билан амалга оширади. Кафедра прфессор-ўқитувчилари (маслаҳатчи) илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий изланиш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий анжуманларда иштрок этиш ва маъруза қилиш билан шуғулланадилар.	бакалаврда ўқиш жараёнида илмий иш мавзуси кейинги босқичда магистрлик ишига асос сифатида танланади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади. Бакалаврда ўқиш жараёнида илмий раҳбар танланади.	Мустақил илмий-иши мавзуси кафедра илмий проекти таркибига киритилган бўлади ва университет профессор-ўқитувчи ёки илмий раҳбар раҳбарлик қилади. Илмий иш давомида бакалавр рефератлар тақдим қилиши, конференцияларда иштрок қилиши ва илмий иш мавзуси бўйича журналга мақола ёзиши мумкин.
4.	Мустақил таълим	Бакалаврлар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар ва илмий ишлари бўйича асосий мустақил таълимни кутубхоналар ва интернет тармоқлари орқали керакли маълумотларни топиб, улардан фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	бакалаврлар мустақил таълимдан белгиланмаган ҳолда фойдаланадилар.	Бакалаврлар университет қошидаги кафедраларида мослаштирилган барча шарт-шароитлардан кенг фойдаланишлари мумкин.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Бакалаврларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш магистратура рейтинг тизими	Бакалаврларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш кўринишида	Бакалаврларнинг назарий билимлари хисоботлар кўринишида бўлиб, унда бирор-бир вазиятнинг сценарийсини тузишдан

		асосида жорий, оралиқ, якуний баҳо кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтиҳон саволлари оғзаки, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.	амалга оширилади. Якуний давлат имтиҳон саволлари оғзаки, тест кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.	иборат бўлади. Амалий кўникмалари ҳар ойда ва ярим йилликда цикл давомида кузатиш ҳамда мустақил презентациялар намойиш этиш орқали баҳоланади. Якуний давлат имтиҳон диссертацияни ёқлаш орқали намоён бўлади.

Бакалавриат таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси (бакалавр)	Муддати	Россия (бакалавр)	Муддати	Буюк Британия (бакалавр)	Муддати
1. Ижтимоий ишга кириш 2. Ижтимоий ишчининг этик принциплари ва қадриятлари 3. Ижтимоий иш назарияси 4. Ижтимоий сиёсат ва ижтимоий хизмат 5. Эҳтиёжманд гуруҳлар билан ижтимоий иш амалиёти 6. Ижтимоий иш соҳасида ҳуқуқни қўллаш амалиёти 7. Умумий ва ижтимоий психология 8. Ижтимоий ишда тадқиқот методлари 9. Давлат пенсия таъминоти 10. Оилалар, болалар ва аёллар билан ижтимоий иш практикуми 11. Ўзини ўзи бошқариш ва	17 ҳафта 17 ҳафта 34 ҳафта 34 ҳафта 46 ҳафта 34 ҳафта 17 ҳафта 8 ҳафта 32 ҳафта 34 ҳафта 15 ҳафта	1. Антропология 2. Основы социальной медицины 3. Психология 4. Педагогика 5. Социология 6. Социальная экология 7. Социальная политика 8. История социальной работы 9. Теория социальной работы 10. Технология социальной работы 11.Профессионально-этические основы социальной работы 12. Организация, управления и администрирование в социальной работе 13. Экономические основы социальной работы 14. Правовое обеспечение социальной работы 15.Прогнозирование, проектирование и моделирование в социальной работе 16. Конфликтология	18 недель 35 недель 35 недель 35 недель 35 недель 17 недель 17 недель 17 недель 35 недель 52 недель 18 недель 17 недель 17 недель 17 недель 17 недель 17 недель	1.Human Transitions and Lifespan Development 2.Law and Social Policy for Social Workers 3. Safeguarding 4. Principles and Practice of Social Work 5.Working with Children, Young People and Families 6. Working with Adults 7. Practice Placement 1 8. Applied Research for Social Workers 9. Living and Working in Groups, Communities and Societies 10.Social Work Theory, Value and Ethics 11.Working in Organisations 12.Practice Placement 2	Week 11 Week 17 Week 24 Week 49 Week 10 Week 10 Week 44 Week 29 Week 29 Week 21 Week 16 Week 52

ижтимоий ҳимоя тизимида ижтимоий иш практикуми		в социальной работе 17. Методика исследований в социальной работе	35 недель		
12. Оилалар ва болалар билан номуносиб муносабат	8 ҳафта	18. Социальная статистика	17 недель		
		19. Пенсионное обеспечение	18 недель		
13.Танлов фанлари	49 ҳафта	20. Введение в профессию	17 недель		
		21. Социальная безопасность	17 недель		
		22. Опыт социальной работы в различных сферах жизнедеятельности	17 недель		
		23. PR-технологии в социальной работе	18 недель		
		24. Опыт социальной работы с различными группами населения	18 недель		
		25. Психология религии	17 недель		
		26.Профессиональные риски в социальной работе	17 недель		

Изоҳ: ижтимоий иш доимий муҳим йўналишлардан бири бўлиб келмоқда. Ушбу соҳа изланишни, таҳлил қилиш ва мукаммаллаштиришни талаб қилмоқда. Юқоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган Ижтимоий иш (оилалар ва болалар билан) бакалавриат таълим йўналиши малака талаблари жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.